

NIEBEZPIECZEŃSTWO UTRATY PRACY?

Zapewnimy Państwu niezbędną pomoc i wsparcie

Utrata pracy to jedno z najtrudniejszych i najbardziej stresujących doświadczeń w życiu. Zrozumiałe zatem, że każdy, kogo ono dotyka jest zniechęcony i nie wie, co robić. Na szczęście, pomocą służy program PACE.

Partnership Action for Continuing Employment [Współpraca na Rzecz Ciągłości Zatrudnienia, PACE] to inicjatywa rządu Szkocji. PACE to wspólne przedsięwzięcie organizacji, które stawiają sobie za cel świadczenie porad i wskazówek, jakie mogą być przydatne po utracie pracy lub gdy istnieje takie ryzyko. Udzielimy Państwu pomocy w dokonaniu podsumowania i zapewnimy porady w zakresie możliwości rozwoju kariery oraz przy podejmowaniu właściwych decyzji zawodowych.

Za pośrednictwem stowarzyszonych z nami organizacji otrzymają Państwo bezpłatne, obiektywne porady, jak również wsparcie, które pomoże Państwu:

- **zrozumieć proces zwolnienia z pracy oraz przysługujące Państwu prawa i uprawnienia,**
- **sprawdzić, do jakich świadczeń socjalnych są Państwo upoważnieni,**
- **w poszukiwaniu nowej pracy, pisaniu CV, wypełnianiu wniosków o pracę, pisaniu listów motywacyjnych i przygotowywaniu się do rozmów kwalifikacyjnych**
- **określić ścieżkę kariery oraz możliwości edukacyjne i szkoleniowe**
- **złożyć własną działalność gospodarczą.**

Skills Development Scotland [Szkocka Agencja Rozwoju Umiejętności] realizuje program PACE w imieniu Rządu Szkockiego. Porady na temat pełnego zakresu usług oferowanych przez PACE mogą Państwo uzyskać za pośrednictwem naszej Infolinii pod numerem **0800 917 8000** lub strony internetowej pod adresem redundancyscotland.co.uk.

Ewentualnie, niniejszy przewodnik da Państwu przegląd usług dostępnych za pośrednictwem Partnerów PACE.

1. Zrozumienie procesu zwolnienia z pracy oraz przysługujących Państwu praw i uprawnień

Acas, The Advisory, Conciliation and Arbitration Service [Służba ds. Doradztwa, Procedur Pojednawczych i Arbitrażu]

ACAS oferuje poufne doradztwo i wskazówki na rzecz pracodawców, pracowników oraz ich przedstawicieli w zakresie wszystkich aspektów stosunku pracy.

ACAS zajmuje się wszystkimi aspektami stosunku pracy i praw pracowniczych, w tym odprawy, przebiegu procesu zwolnienia z pracy, oraz sytuacji, gdy może ono być bezprawne. Oprócz informacji i porad, Acas oferuje niezależną i poufną usługę prowadzenia sporów pomiędzy grupami pracowników, ich przedstawicielami i pracodawcami. Ponadto, Acas udziela wsparcia w przypadku, gdy osoby fizyczne wnoszą zarzut, że pracodawca naruszył lub odmówił przyznania indywidualnych praw pracowniczych.

Strona www: acas.org.uk. Infolinia: **0300 123 1100**.

The Insolvency Service [Służby ds. Niewypłacalności]

Czy pracodawca zwolnił Państwo z pracy lub stał się niewypłacalny i nie jest w stanie wypłacić Państwu odprawy z tytułu zwolnienia z pracy czy innych należnych Państwu roszczeń zadłużenia? Przedstawiciele Insolvency Service mogą udzielić informacji o wysokości należnej Państwu odprawy, terminie, w jakim ona przysługuje, wysokości zaległych poborów, roszczeń zadłużenia w przypadku niewypłacalności pracodawcy, oraz o zakresie wsparcia udzielanego przez Redundancy Payments Office [Biura ds. Odpraw z Tytułu Zwolnień z Pracy].

W celu uzyskania dalszych informacji zapraszamy na stronę gov.uk/your-rights-if-your-employer-is-insolvent

The Scottish Trades Union Congress [Kongres Związków Zawodowych Szkocji]

Członkowie związków zawodowych mogą uzyskać wsparcie w postaci porad i reprezentacji w wielu sprawach związanych z pracą, w tym pomoc w radzeniu sobie ze skutkami jej utraty. Zadania kongresu to:

- przekazanie Państwu możliwie najpełniejszych informacji,
- zapewnienie alternatywnych możliwości szkolenia i zatrudnienia,
- ochronę Państwa praw, nadzór nad procedurami zwolnienia z pracy oraz wypłata odpowiednich świadczeń pieniężnych związanych ze zwolnieniem.

Osoby, które nie należą do związku, ale chciałyby uzyskać informacje na temat praw przysługujących członkom związków zawodowych lub chciałyby wstąpić do związku, zachęcamy do odwiedzenia strony [www: stuc.org.uk](http://www.stuc.org.uk) lub skontaktowania się z naszą Infolinią pod numerem **0141 337 8100**.

Money Advice Service [Szkockie Centrum Porad Finansowych]

Osoby zaniepokojone swoją sytuacją finansową zachęcamy do kontaktu z Centrum Porad Finansowych w Szkocji. Jest ono finansowane ze środków publicznych i świadczy niezależne i bezpłatne usługi mające na celu pomoc w zarządzaniu budżetem domowym. Centrum dysponuje szeroką gamą informacji, które mogą Państwu pomóc w uporaniu się z problemami finansowymi. Porady i informacje dostępne są przez Internet, telefonicznie, oraz podczas spotkań bezpośrednich. Centrum jest w stanie przygotować dla Państwa spersonalizowaną poradę finansową mającą pomóc w podjęciu właściwych decyzji w dowolnych okolicznościach.

Zapraszamy Państwo do odwiedzenia strony moneyadvice.service.org.uk lub do kontaktu przez Infolinię pod numerem **0800 138 7777**.

Radzenie sobie ze stresem związanym z utratą pracy

Perspektywa utraty pracy jest stresująca. Jeśli nie radzą sobie Państwo z sytuacją, zachęcamy do odwiedzenia strony Steps for Stress pod adresem stepsforstress.org. Znajdą na niej Państwo praktyczne wskazówki jak radzić sobie ze stresem oraz bezpłatne zasoby.

2. Sprawdzenie, do jakich świadczeń socjalnych są Państwo upoważnieni

Jobcentre Plus

Mogą Państwo być upoważnieni do szerokiej gamy świadczeń socjalnych, w tym Universal Credit, Jobseeker's Allowance oraz dodatków Housing i Council Tax. Na stronie [gov.uk/benefits-calculators](https://www.gov.uk/benefits-calculators) znajdują Państwo szczegółowe informacje na ten temat.

Universal Credit to nowy rodzaj świadczenia mającego na celu udzielenie Państwu pomocy w radzeniu sobie z kosztami utrzymania. Wprowadzane jest ono stopniowo, w zależności od miejsca zamieszkania. Strona [gov.uk/universal-credit](https://www.gov.uk/universal-credit) zawiera informacje o tym, jak się o nie ubiegać.

Jeżeli nie mieszkają Państwo w rejonie objętym Universal Credit i pragną ubiegać się o Jobseeker's Allowance, mogą to Państwo zrobić na stronie [gov.uk/jsaonline](https://www.gov.uk/jsaonline).

Jeżeli nie posiadają Państwo dostępu do internetu lub chcą Państwo ubiegać się o inne świadczenie, prosimy o kontakt z Jobcentre Plus pod numerem **0800 055 6688** (tel. tekstowy **0800 012 1888**).

Jeżeli pracowaliście Państwo i uiściliście wystarczająco dużo składek na ubezpieczenia społeczne [National Insurance], zwykle w okresie ostatnich dwóch lat, możecie być Państwo uprawnieni do roszczenia o świadczenia oparte o wysokość zapłaconych składek. W celu uzyskania dodatkowych informacji zapraszamy na stronę [gov.uk/new-style-jobseekers-allowance](https://www.gov.uk/new-style-jobseekers-allowance) i [gov.uk/new-style-employment-and-support-allowance](https://www.gov.uk/new-style-employment-and-support-allowance)

The Citizens Advice Bureau [Biuro Porad Obywatelskich, CAB]

Doradcy biura służą pomocą w rozwiązywaniu problemów dotyczących świadczeń universal credit i innych, zakwaterowania, rozplanowania budżetu, zadłużenia, emerytur i związków osobistych. Pracownicy biura zapewniają porady bezpłatnie i zgodnie z zasadami ścisłej poufności. Jeśli okaże się, że znalezienie nowej pracy zajmie Państwu więcej czasu, doradcy pomogą Państwu zachować gotowość do pracy w ramach wolontariatu oraz wysokiej jakości szkoleń i akredytacji.

Najbliższe Biuro Porad Obywatelskich (CAB) znajdują Państwo w Internecie pod adresem: cas.org.uk/bureaux, a informacje w trybie bezpośrednim znaleźć można na stronie [citizensadvice.org.uk](https://www.citizensadvice.org.uk)

Jeżeli macie Państwo 50 lub więcej lat i posiadacie Państwo emeryturę osobistą lub pracowniczą (o zdefiniowanej składce), możecie Państwo uzyskać darmową, niezależną poradę w Pension Wise, której pracownik wytłumaczy Państwu, jak pobrać należne Państwu pieniądze.

W celu umówienia rozmowy telefonicznej lub osobistego spotkania należy zadzwonić na numer **0800 138 3944** lub odwiedzić stronę [pensionwise.gov.uk](https://www.pensionwise.gov.uk).

3. Praktyczne porady w sprawie znalezienia nowej pracy

Skills Development Scotland [Szkocka Agencja Rozwoju Umiejętności]

Szkocka Agencja Rozwoju Umiejętności (SDS) oferuje pełną gamę informacji i usług dotyczących zarządzania karierą i umiejętności przystosowania zawodowego w celu udzielenia Państwu pomocy w podjęciu racjonalnych i realistycznych decyzji na temat kolejnych działań. Wykwalifikowani specjaliści służą bezpłatną i obiektywną poradą na temat:

- przeglądu i/ lub pisania CV
- wypełniania wniosków o pracę i pisania listów motywacyjnych
- przygotowania kandydatów do rozmowy kwalifikacyjnej o nową pracę
- dostępu do komputerów, internetu i drukarek w centrach SDS

Możecie Państwo również dowiedzieć się więcej na temat dostępnych ścieżek kariery i szkoleń zawodowych. Dalsze informacje można uzyskać na stronie myworldofwork.co.uk, pod numerem Infolinii **0800 917 8000** lub w najbliższym oddziale SDS.

Jobcentre Plus

Usługa pod nazwą "Find a Job" pomaga w stworzeniu i wysłaniu na stronę internetową swojego cv, ubieganiu się o pracę, a także śledzeniu na bieżąco wyników wyszukiwania ofert pracy.

Miejscowe biuro Jobcentre udzieli Państwu porad na temat tego, jak:

- znaleźć najbardziej odpowiednią ofertę pracy
- skorzystać z możliwości szkoleń zawodowych
- uzyskać pomoc finansową na opłacenie dojazdów, opieki nad dziećmi, narzędzi pracy czy wyposażenia
- uzyskać zatrudnienie na okres próbny, aby udowodnić swoją przydatność dla pracodawcy (zastosowanie mają kryteria kwalifikowalności)
- uczestniczyć w klubach pracy, czyli grupach wsparcia dla osób szukających pracy, kierowanych przez lokalną społeczność
- skorzystać z programu Access to Work [Dostęp do Pracy], który oferuje dodatkową pomoc osobom niepełnosprawnym.

Oferty pracy znaleźć można internetowo na stronie gov.uk/jobsearch lub gov.uk/contact-jobcentreplus - gdzie znajdą Państwo szczegóły usług oferowanych przez Jobcentre Plus.

4. Określenie możliwości edukacyjnych i szkoleniowych

Skills Development Scotland [Szkocka Agencja Rozwoju Umiejętności]

Kształcenie i szkolenie mogą poprawić Państwa szansę na znalezienie nowej pracy. Warto zbadać możliwości, takie jak kursy zawodowe lub uniwersyteckie, wolontariat lub szkolenie w ramach pracy w przedsiębiorstwie przeprowadzane przy wsparciu miejscowych instytucji kształcenia.

Istnieje możliwość refundacji kosztów kursów prowadzących do zdobycia nowej pracy. Wsparcie takie to częściowe pokrycie kosztów kursu, dotacja lub pożyczka. Dostępne wsparcie zależy od indywidualnych okoliczności oraz rodzajów kursu, w jakim chcieliby Państwo wziąć udział. Dalsze informacje można znaleźć na stronie myworldofwork.co.uk/learn-and-train/funding lub za pośrednictwem Infolinii **0800 917 8000**.

Jobcentre Plus

Istnieje możliwość uzyskania dofinansowania ze środków Jobcentre Plus na pokrycie kosztów szkolenia lub usunięcie konkretnych przeszkód związanych z uzyskaniem pracy. Adres miejscowego biura pośrednictwa pracy znaleźć można na stronie gov.uk/contact-jobcentre-plus.

The Big Plus

Jeśli mają Państwo problemy z czytaniem, pisaniem lub liczeniem, może to utrudnić znalezienie nowej pracy. Program Big Plus pomoże Państwu odświeżyć podstawowe umiejętności. Jest on bezpłatny i dostępny dla osób dorosłych w każdym wieku. Dalsze informacje można uzyskać na stronie thebigplus.com lub za pośrednictwem Infolinii pod numerem **0800 917 8000**.

5. Wsparcie w zakładaniu własnej działalności

Business Gateway

Business Gateway świadczy praktyczną pomoc i doradztwo na rzecz przedsiębiorców i nowo założonych firm. Szeroki zakres profesjonalnych usług i zasobów obejmuje:

- w pełni opłacany program miejscowych warsztatów i innych wydarzeń organizowanych na terenie całej Szkocji,
- porady pod kątem konkretnych firmowych potrzeb udzielane za pośrednictwem doświadczonych doradców ds. przedsiębiorczości,
- informacje gospodarcze, których udziela wyspecjalizowany zespół wsparcia we wszystkich aspektach rozpoczęcia i rozwijania działalności gospodarczej.

Silne związki partnerskie z szeroką gamą organizacji zawodowych gwarantują Państwu uzyskanie porady najbardziej adekwatnej do swoich biznesowych ambicji. Dalsze informacje można uzyskać na stronie bgateway.com lub za pośrednictwem Infolinii pod numerem **0300 013 4753**.

HMRC

Small to Medium Enterprises (SME) Education Team [Zespół Edukacyjny ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw] oferuje gamę produktów świadczonych elektronicznie, które mają za zadanie wspierać przedsiębiorstwa w wypełnianiu zobowiązań podatkowych. Wsparcie to oparte jest o paletę produktów dostępnych internetowo. Więcej informacji znajdą Państwo na stronie hmrc.gov.uk/startingup/help-support.htm

SDS-1372-Pol-Oct18